

GERARDS JUBILEUM

OVER DE GEVOLGEN VOOR HET GEZIN ALS EEN GEZINSLID LEERT LEZEN

Gerard jubileerde. Bloemen en toespraken warmden zijn hart en fristen zijn geheugen op. Hoe hij vijftienvintig jaar geleden als jonge man toetrad tot de dagbesteding: de alternatieve arbeidsmarkt waarbinnen mensen als hij hun talenten verder kunnen ontwikkelen en hun weg kunnen vinden naar de relevantie van hun werk voor de maatschappij. Ze krijgen een uitkering en willen daar iets voor terugdoen. Dit is hun manier om zelfrespect op te bouwen.

Er wordt speelgoed gemaakt en koffie rondgebracht. Er worden fietsen gerepareerd en brieven gevouwen. Kranten en folders moeten gebundeld, interne post moet bezorgd. Het is een wereld op zich. Een wereld die in wezen nauwelijks afwijkt van die andere wereld, die we maatschappij noemen. De wereld van Gerard leert ons onze arbeidsethos te relativiseren. Beide werelden zijn erop gericht onszelf en elkaar aan de gang te houden. Een voorbeeld van hoe wij onze maatschappij inrichten: De boer melkt de koe, de melk gaat via de fabriek en de winkel naar de consument. De consument betaalt de winkel, de fabriek de boer. De boer koopt een fiets of een vakantie of nog een koe. Zo simpel zit de maatschappij in wezen in elkaar.

Kringloopcirkels maken was mijn favoriete bezigheid toen ik nog les gaf aan de VSO-groep waarvan toen ook Gerard deel uitmaakte. We bedachten samen de kringloop van het koffiekopje: in de kast, uit de kast, gevuld op het dienblad naar de tafel, leeg op het dienblad naar de afwasmachine, en terug in de kast! De leerkracht die zijn leerlingen in kringloopcirkels kan leren denken geeft ze daarmee iets wezenlijks mee voor het leven, want de dagelijkse weg van het koffiekopje kun je als principe overal op toepassen.

De OESO vergelijkt de kennis van de leerlingen uit de verschillende landen. Cito bedenkt op grond daarvan toetsvragen voor de Nederlandse leerlingen. De hiaten in kennis worden zichtbaar. Methodemakers gaan aan het werk. Leraren volgen een cursus onderwijsvernieuwing. Leerlingen scoren op de bewuste punten straks hoger op de OESOschaal. De OESOmedewerkers passen de schaal aan. De cirkel is rond.

De kringloop van het arbeidzaam leven van Gerard komt in de laatste fase. Vandaag is een ijkmoment: zijn zilveren jubileum. De begeleiders kijken met hem terug en bejubelen zijn prestaties. Hoe hij als journalist van de Frion Nieuwskrant zonder schroom en toch heel beleefd mensen kan interviewen. Hoe hij dan vragen durft te stellen die niemand anders stellen zou: 'Burgemeester, houdt u van de zwervers in onze stad?' en 'Waarom mogen wij ze geen geld geven?'. Gerard stelt moeilijke vragen en hij houdt ook vol totdat hij een antwoord heeft gekregen dat hij op kan schrijven. Ja, Gerard is een ge-

waardeerd medewerker binnen de Frion Nieuwsgroep, de redactie die verantwoordelijk is voor het kwartaalblad voor en door cliënten van de grote zorginstelling waar hijzelf 'cliënt' is. Hij woon én werkt bij Frion. Iedereen kent hem. De laatste tijd doet hij wat kalmer aan. Zijn haar wordt grijs en zijn denken trager. Hij mag het op de nieuwsgroep nu dan ook wat kalmer aan doen. Wat vaker een dagje vrij nemen.

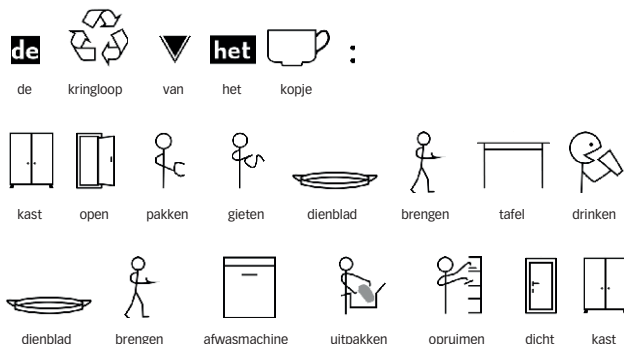
Daar maakt hij gretig gebruik van. Vooral als er een familielid jarig is. Hij slaat geen feestje over. En vandaag staat hij zelf in het middelpunt van de belangstelling. De foto-graaf van de Nieuwsgroep legt alles vast voor een artikel in de volgende krant. Een andere collega maakt videobeelden zodat Gerard het feest later nog eens kan beleven. Na het ap-plaus, de bloemen, een certificaat en veel cadeaus is er koffie met gebak aan lange tafels.

In de zaal zijn alle broers en zussen aanwezig. Bij toeval kom ik aan hun tafel terecht. 'Wie bent u?', vragen ze aan mij. Ik vertel dat ik de juf van Gerard was die hem 30 jaar geleden heeft leren lezen toen hij op het VSO-ZML zat waar ik mijn eerste leesonder-zoek deed. Hij was toen een van de leerlingen die op vijftienjarige leeftijd zijn eerste leesles kreeg. Na een half jaar kon hij spellend drieklankwoorden lezen en na twee jaar las hij vloeiend alles waar hij belangstelling voor had.

De broers en zussen van Gerard begonnen te lachen en keken elkaar veelbetekenend aan. 'Dus dat was u', zei de broer die tegenover mij zat. 'U weet niet wat u toen heeft aan-gericht in ons gezin. Het was een totale omwenteling in onze manier van omgaan met Gerard. Wij konden hem tot die tijd altijd om de tuin leiden wat betreft het televisiekij-ken. Maar toen hij leerde lezen en zelf in de gids kon opzoeken wanneer een bepaald programma te zien was, konden we hem niet meer manipuleren. We waren daar toen helemaal niet blij mee'. Er worden herinneringen opgehaald. Gerard zit er stralend bij.

'Wel bijzonder dat u nu op zijn jubileum komt, na al die jaren', zegt een zus. Ik glimlach en kijk naar mijn dochter die een tafel verderop zit. Ik kon toen ook niet bedenken dat deze leerling later de collega zou worden van mijn dochter. Zij was 2 jaar oud toen Gerard leerde lezen. Nu nemen ze allebei interviews af en schrijven stukjes voor hun eigen krant. Gerard begint een bedaarde senior te worden. Karlien bruist nog van energie. Zij was het die mij ver-telde dat Gerard van-daag 25 jaar in dienst was. En omdat ik zelf nu in de leeftijd ben van wat kalmer aan doen, dacht ik: 'Kom ik ga Gerard feliciteren, want daarmee maak ik de kringloop van mijn eigen loopbaan rond'.

De kringloop van het kopje - www.pictoschrijver.nl

REACTIES? MAIL VIA LEES-V-AARDIG@AGIEL-ORTHOPEDAGOGIEK.NL